

Administrativní východiska pěstování dřevin na zemědělských pozemcích

Ing. Jana Jobbiková a kol.

5.12.2018

TACŘ Éta TL01000298 Agrolesnictví - šance pro regionální rozvoj a udržitelnost venkovské krajiny

Dotační podpora zemědělské činností

- *Platby oddělené od produkce*
- *Produkce (prvovýroba, krmivářství, **dřevo**)*
- *Zpracování produkce a její prodej*
- *Rozvoj podnikání*
 - *Investice, modernizace, inovace*
- *Neprodukční funkce*
 - *Environmentální, sociální ...*

Portfolio ALS

- **Silvoorebné systémy**
- ... např. liniové výsadby dřevin na orné půdě (tzv. alley cropping)
- **Silvopastorální systémy**
- ... např. vysokokmenný pasený ovocný sad
- **Výmladkové plantáže rychle rostoucích dřevin** na zemědělské půdě
- ... např. výmladková plantáž topolů a vrb s chovem zvířat

Platby oddělené od produkce

- **Jednotná platba na plochu zem. půdy***
- **Platba pro mladé zemědělce**
- **Využití pro ALS**
 - Všechny systémy (**Silvoorebné, silvopastorální, výmladkové plantáže**)
 - *JP - povinnost pastvy nebo sečení na TTP a TP
 - Limity – max 100 stromů/ha
 - Vnímání dřevin – EVP versus ostatní dřeviny a keře na zem. půdě...

Platby oddělené od produkce 2

- Jednotná platba na plochu zem. půdy*
- Platba pro mladé zemědělce
- **ZÁVAZNÝ METODICKÝ POSTUP K AKTUALIZACI EVIDENCE PŮDY A EKOLOGICKY VÝZNAMNÝCH PRVKŮ - TTP**
 - ČR se nerozhodla, že součástí trvalých travních porostů mohou být i další plochy, které jsou předmětem rozšíření (spásané stromy a keře a jiné plochy, které jsou součástí zavedených místních postupů). Str. 42
 - Součástí způsobilé plochy trvalých travních porostů evidovaných v LPIS nejsou nezpůsobilé prvky vegetace (lesy, křoviny), které nesplňují definice ekologicky významného prvku a nejsou paseny či znemožňují zemědělské obhospodařování plochy). **Obecně i z trvalých travních porostů se vykreslují všechny plochy, které nejsou zemědělsky obhospodařovány či nesplňují definici EVP... str. 43**

Platby oddělené od produkce 2

- Jednotná platba na plochu zem. půdy*
- Platba pro mladé zemědělce
- **ZÁVAZNÝ METODICKÝ POSTUP K AKTUALIZACI EVIDENCE PŮDY A EKOLOGICKY VÝZNAMNÝCH PRVKŮ - TTP**
- Plochy, které nelze uznat jako trvalý travní porost:
- Plochy s ovocnými dřevinami o hustotě větší než 100 kusů dřevin/ha. V tomto případě se jedná o druh zemědělské kultury ovocný sad, případně jinou trvalou kulturu.
- e)Plochy s dřevinami o hustotě větší než 100 kusů dřevin/ha nebo plochy se souvislým porostem dřevin, které jsou větší než 100 m² a nejsou krajinnými prvky (např. skupiny dřevin s výměrou větší než 3000 m²). Str. 43

Platby oddělené od produkce 2

9 Doplnující informace

V této kapitole uvádíme informace o výčtu zemědělské půdy, kterou nelze evidovat v LPIS (a nelze ji deklarovat v jednotné žádosti. Podrobnosti jsou uvedeny v Závazném metodickém postupu k aktualizaci evidence půdy a evidenci ekologicky významných prvků.

9.1 Plochy nevyužívané pro zemědělské účely

9.1.1 Plochy nezemědělské půdy, které plní mimoprodukční funkci v zemědělství

Plochy, které jsou trvale nevyužívané pro zemědělské účely, plní mimoprodukční funkci je třeba ji vykreslit z evidence půdy. Součástí půdního bloku a dílu půdního bloku mohou být zejména:

- ✓ vodní plochy a močály,
- ✓ prameniště,
- ✓ kamenné zídky, živé ploty,
- ✓ vodní toky, meliorační kanály
- ✓ plochy se shluky dřevin, vegetace pokud je hustota větší než 100/ks na ha a nesplňuje definici EVP.

• Doplnující
praktické
postupy

• 1.6.2018

Platby oddělené od produkce

- **Ozelenění**
- **Využití pro ALS**
 - Diverzifikace plodin – **silvoorebné**
 - Zachování TTP - **silvopastorální**
 - Plochy v ekologickém zájmu EFA - **Silvoorebné, výmladkové plantáže**
 - Limity – max 100 stromů/ha
 - ALS prozatím nezahrnuty mezi EFA v ČR
 - RRD zahrnuty mezi EFA v ČR
 - Nedostatečný rozvoj krajinných prvků

Produkce (prvovýroba, krmivářství, **dřevo**)

- Zajištění přístupu do výběhu pro suchostojné krávy (welfare PRV) – **pastva**
- Dobrovolná podp. vázaná na produkci
 - Bahnice a kozy – **pastva**
 - Ovocné druhy s vysokou/velmi vysokou pracností – **pastva?**
 - Chmel – **pastva?**
- EZ (PRV) – chmelnice, vinice – **pastva?**
- Využití pro ALS
 - Všechny systémy (**silvopastorální, výmladkové plantáže**)
 - Limity – **stromy? Pastva?**

Zpracování produkce a prodej

- **Zpracování a uvádění na trh zem. produktů (PRV)**
- **Investice do nezemědělských činností (PRV)**
 - Včetně zpracování **dřeva**
- **Investice na podporu energie z obnovit. zdrojů (PRV)**
 - Zařízení na tvarovaná **biopaliva**
- **Zpracovatel **dřeva**/Zpracovatel (PGRLF – úroky)**
- **Využití pro ALS**
 - Všechny systémy (**Silvoorebné, silvopastorální, výmladkové plantáže**)
 - Limity –

Rozvoj podnikání

- **investice, modernizace**, inovace

- **Investice do zem. podniků (PRV)**
- **Zahájení činnosti mladých zem. (PRV)**
- **Pozemkové úpravy (PRV)**
- **Zemědělec (PGRLF – úroky)**
- **Podpora nákupu půdy (PGRLF – úroky, snížení jistiny, úvěr)**
- **Využití pro ALS**
 - Všechny systémy (**Silvoorebné, silvopastorální, výmladkové plantáže**)
 - Limity –

Rozvoj podnikání

- investice, modernizace, **inovace**

- **Podpora operačních skupin a projektů EIP (PRV)**
- **Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zem. prvovýrobě / při zpracování zem. produktů... (PRV)**
- **Využití pro ALS**
 - Všechny systémy (**Silvoorebné, silvopastorální, výmladkové plantáže**)
 - Limity –

Environmentální funkce

- **AEKO (PRV)**
 - Integrovaná produkce ovoce
- **EZ (PRV)**
 - Ovocný sad ostatní
 - Krajinotvorný sad (EVP, jiná trvalá kultura)
- Využití pro ALS
 - Silvopastorální
 - Pastva je možná, pokud se nepoškodí dřeviny
 - Limity – „bez limitů“ ... (stromy+zvířata)

Environmentální funkce 2

- **AEKO (PRV)**
 - Ošetřování travních porostů - **pastva**
 - Zatravňování orné půdy - **pastva**
 - Zatravňování drah soustřed. odtoku - **pastva**
- **EZ (PRV)**
 - Trvalé travní porosty - **pastva**
 - Travní porost na orné půdě - **pastva**
- Využití pro ALS
 - **Silvopastorální**
 - Limity - **stromy** na pastvinách, travních porostech?

Environmentální funkce 3

- **EZ (PRV)**
 - Ovocný sad intenzivní - **pastva**
- Využití pro ALS
 - Silvopastorální
 - Limity – **zákaz pastvy**

Environmentální funkce 4

- **EZ (PRV)**
 - Pěstování zeleniny a speciálních bylin – **pastva možná po sklizni hl. plodiny**
 - Pěstování ostatních plodin - **pastva možná po sklizni hl. plodiny**
- **Využití pro ALS**
 - **Silvoorebné+pastorální**
 - Limity – **stromy?**

Environmentální funkce 5

- Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur (Osa 4 OPŽP)
 - Stromořadí, větrolamy, břehové porosty, remízy, založení nebo obnova KP
- Realizace přírodě blízkých opatření...na proti-erozní ochranu a změnu klimatu (Osa 4 OPŽP)
 - Preventivní – meze, remízy, větrolamy...
- Využití pro ALS
 - Všechny systémy (Silvoorebné, silvopastorální, výmladkové plantáže)
 - Limity – pastva?, RV?

Environmentální funkce 6

- Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně (Osa 4 OPŽP)
 - Parky, zahrady, sady, uliční stromořadí, aleje, lesoparky, remízy, průlehy...
- Využití pro ALS
 - Homegardens/komunitní zahrady?
 - Limity – **pastva?**, **RV?**

Sociální funkce

- **Sociální zemědělství (PGRLF – úvěr)**
- **Využití pro ALS**
 - Všechny systémy (**Silvoorebné, silvopastorální, výmladkové plantáže**)
 - Limity –

Závěry

- Překážky:
 - zapomenuté nebo nedostatečné znalosti
 - Překážky v podnikání → omezení inovací (zemědělských!!! nikoli průmyslových...)
 - Způsobilost plochy pro PP
- Příležitosti:
 - Existence RRD v trvalé kultuře
 - Potenciál rozvoje silvopastorálních systémů
 - Vedení dialogu zainteresovaných stran
 - Soulad s legislativou a SZP EU

Závěry

- ALS je nástroj k řešení problémů v zemědělství
 - Ekonomických – diverzifikace příjmů, zvýšení konkurenceschopnosti, podpora inovačního prostředí
 - Environmentálně-produkčních! – zmírnění eroze půdy, udržení vody v půdě, podpora úrodnosti půdy (organická složka, půdní biodiverzita aj.)
 - Půda je primární výrobní faktor, který je omezený a vzácný.
 - ALS je nástroj k podpoře jejího produkčního potenciálu do budoucna, tzn. že přispívá k potravinové bezpečnosti a soběstačnosti...

Otázky

- Dřeviny na TTP?
- Dřeviny na orné půdě?
- Zavést v legislativě režim „dřeviny na zemědělské půdě“?
- Zavést tři typy ALS
 - na orné (silvoorebné)
 - Na TTP (silvopastorální)
 - V trvalé kultuře (RRD s ŽV nebo RV)?
- Vytvořit novou kulturu ALS?

Děkujeme za pozornost
jobbikova@vukoz.cz

5.12.2018

TACŘ Éta TL01000298 Agrolesnictví - šance pro regionální rozvoj a udržitelnost venkovské krajiny